

LADECKÉ ZVESTI

SPRAVODAJKA
MIESTNEJ SAMOSPRÁVY
V LADCOCH

Číslo: 5 október 2014

125 rokov výroby cementu v Ladcoch **Náš príspevok k SNP**

Slovenské národné povstanie, najvyššia a najnesšia udalosť v moderných

dejínach Slovenska a Slovákov, nás zaradilo medzi krajiny protifašistickej koalície. V Strážovskej vrchovine operovali jednotky 2. partizánskej brigády Jána Žišku, ktorej velil Teodor Pola. Táto brigáda operovala v oblasti od Mojtnína po trenciansky Inovec. K 1 500 členom tejto brigády sa zaradila aj početná skupina z Ladiec, ktorá pod vedením Ludovíta Kučeru odišla do Zliechova.

V roku 1944 vznikol v Ladcoch Revolučný národný výbor spojením zástupcov Komunistickej strany a členov občianskych protifašistických zložiek. Predsedom sa stal Valentín Bednárík a vojenskými otázkami bol poverený spomínaný Ludovít Kučera.

Podľa evidencie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov bolo z Ladiec a Tunežíc na rôznych miestach Slovenska do SNP zapojených 33 občanov. Z toho 10 občanov v útvaroch povstaleckej armády. V boji proti fašistom v Slovenskom národnom povstaní položili svoje životy Štefan Cibiček, Jozef Horák, Štefan Janešík, Jozef Martinák, Pavel Martinák, Rudolf Zelík. V zahraničnom odboji Rudolf Fatura a Ján Hromka. V koncentračných táborech zahynuli Alojz Ištvánik, Jozef Janešík, Leopold Laša, Emil Váni, Vojtech Lippe, František Stránsky, Jozef Rosina.

Obdobie pred 70. rokmi od SNP po oslobodenie obce 30. apríla 1945 nebolo ľahké ani pre občanov našich obcí. Komplikované zásobovanie potravinami, očakávanie frontových udalostí, strach o prežitie, najmä však ladčianske tragédie v decembri 1944 v horách a 16. apríla 1945 na nádvorí cementárne, poznačili myslenie a konanie občanov. S úctou si pri príležitosti 70. výročia SNP spomeňme na účastníkov tohto hrdinského bola proti fašizmu. Povstaleckí vojaci, partizáni i prostí občania v zázemí položili základy dnešného slobodného Slovenska.

V júni uplynulo jeden a štvrt storočia odvtedy, keď sa začala v Ladcoch stavať prvá továreň na výrobu portlandského cementu na Slovensku. Až do pre nás pamätného roka sa v Hornom Uhorsku vyrábala iba tzv. románsky cement. Vo svete sa v roku 1824 začal používať cement portlandský, čím sa začala nová epocha stavebnej technológie, ktorú aj v Ladcoch dostali na takú skvelú úroveň.

Spôsobom výroby, jej modernizáciou, zlepšovaním kvality tejto stavebnej hmoty sa zaoberali vedci v Anglicku, Nemecku, USA a inde. Svojim spôsobom k tomu prispeli aj odborníci v našej cementárni počas dvadsiatych a tridsiatych rokov i v súčasnosti.

O tom všetkom píšeme na stranách 4 – 5 a budeme písať aj v decembrovom čísle (12. 12. 2014).

Volby obecného zastupiteľstva a starostu 15. novembra 2014

Volby poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce v Ladcoch budú 15. novembra 2014 (sobota) od 7.00 – 22.00 hodiny. Volebné miestnosti pre 1. a 2. volebný obvod budú v Dome kultúry, pre 3. obvod v Osvetovej besede Tunežice.

Mená kandidátov na poslancov a starostu obce uverejňujeme na 2. strane tohto čísla Ladeckých zvestí.

Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch schválilo počet poslancov obecného zastupiteľstva pre volebné obdobie rokov 2014 - 2018.

Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch bude mať v novom volebnom období 9 poslancov,

ktorí sa budú voliť v 3 volebných obvodoch nasledovne:

Volebný obvod č. 1 Ladce, bude sa voliť 5 poslancov. Do volebného obvodu patria ulice: Záhradná, Cementárska, Hviezdoslavova, Ludovíta Štúra, Pavla Koyša, Jána Kollára, Kukučínova a Vážska.

Volebný obvod č. 2 Ladce, budú sa voliť 2 poslanci. Do volebného obvodu patrí ulica Janka Kráľa (Horné Ladce).

Volebný obvod č. 3 časť Tunežice, budú sa voliť 2 poslanci. Do volebného obvodu patria ulice: Hviezdoslavova, Podjavorinskej, Tajovského, Bottova a Kalinčiakova.

Kandidáti na poslancov obecného zastupiteľstva

Miestna volebná komisia v Ladcoch podľa § 18 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje, že pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva zaregistrovala týchto kandidátov:

Volebný obvod číslo 1 (5 poslancov)

1. **Peter Bračik**, Ing., 44 r., technik, Hviezdoslavova 77/77, Ladce, KDH
2. **Milan Češko**, 51r., údržbár, Vážska 416/416, Ladce, KDH
3. **Zuzana Čuriková**, 34 r., robotníčka, Pavla Koyša 188/188, Ladce, nezávislá kandidátka
4. **Marián Faturík**, Ing., 53 r., technik, Hviezdoslavova 69/69, Ladce, KDH
5. **Martin Galanský**, Ing., 34 r., manažér kvality, Cementárska 161/161, SMER-SD a SNS
6. **Jozef Hrehuš**, 44 r., strojník údržbár, Pavla Koyša 222/222, Ladce, SMER-SD a SNS
7. **Alena Hudáková**, 49 r., pedagogička, Hviezdoslavova 92/92, Ladce, SDS
8. **Vladimír Chovanec**, 48 r., technik, Kukučínova 362/362, Ladce, KDH
9. **Peter Chovanec**, 41 r., súkromný podnikateľ, Vážska 370/370, Ladce, KDH
10. **Marián Justh**, 62 r., pedagóg, Cementárska 161/161, Ladce, SDS
11. **Ivana Klobučniková**, 38 r., ekonómka, Pavla Koyša 236/236, Ladce, SMER-DS a SNS
12. **Beáta Kolenová**, 43 r., riaditeľka pobočky banky, Záhradná 158/158, Ladce, SMER-DS a SNS
13. **Dominik Košťalik**, 37 r., elektrotechnik, Jána Kollára 298/298, Ladce, SMER-DS a SNS
14. **Dagmar Kútina**, Mgr., 45 r., Kukučínova 358/358, Ladce, špeciálna pedagogička, SDS
15. **Ivana Mrvová**, Ing., 28 r., súkromná podnikateľka, Hviezdoslavova 51/51, Ladce, nezávislá kandidátka
16. **Vladimír Poliak**, 39 r., Hviezdoslavova 29/29, Ladce – Tunežice, súkromný podnikateľ, SDS
17. **Monika Števaneková**, 39 r., administratívna pracovníčka, Záhradná 138/138, Ladce, nezávislá kandidátka
18. **Miroslav Zahradník**, Ing., 55 r., technik, Hviezdoslavova 29/29, Ladce, SDS

Volebný obvod číslo 2 (2 poslanci)

1. **Lubomír Belobrad**, 46 r., automechanik, Janka Kráľa 464/464, Ladce, SMER-SD a SNS
2. **Marián Markuš**, 53 r., robotník, Janka Kráľa 467/467, Ladce, SDS
3. **František Meliš**, 50 r., technik, Janka Kráľa 449/449, Ladce, SDS
4. **Bohumil Turza**, 48 r., plánovač výroby, Janka Kráľa 464/464, Ladce, SMER-SD a SNS

Volebný obvod číslo 3 (2 poslanci)

1. **Ján Abrahámovský**, Bc., 47 r., vedúci lomu, Podjavorinskej 89/89, Ladce – Tunežice, SMER-SD a SNS
2. **Jana Košťaliková**, PaedDr., 47 r., pedagogička, Bottova 112/112, Ladce – Tunežice, SMER-SD a SNS
3. **Gabriela Melicherová**, 46 r., ekonómka, Hviezdoslavova 43/43, Ladce – Tunežice, SDS

Koyšove Ladce

Dňa 24. októbra 2014 (piatok) v ladčianskom Dome kultúry opäť privítame účastníkov už 16. ročníka celoslovenskej súťaže v prednese slovenskej ľúbostnej poézie na počesť nášho rodáka Pavla Koyša. Organizátori pripravili súťaž v štyroch vekových kategóriách, takže uvidíme a vypočujeme si vyznávačov poézie počnúc najmladšími stredoškólakmi a končiac seniormi.

O výsledkoch súťaže vás budeme informovať v decembrovom čísle Ladeckých zvestí.

Turisti na horách

Turistický oddiel ZO Slovenského zväzu technických športov Cementáreň Ladce usporiadal dňa 26.7. 2014 turistický pochod na Kráľovu Hoľu (1 948 m nm).

Výstup sa začal z obce Šumiac (900 m nm) strmým chodníkom priamo hore. 1 048 výškových metrov za pekného počasia zvládlo 44 turistov. Z vrcholu Kráľovej Hole sa zostúpilo do obce Telgárt a odtiaľ autobusom domov. I keď nie dlhá trasa bola pomerne náročná.

Dňa 29.8.2014 sa usporiadal výstup na Kriváň (2 494 m nm). Pre veľký záujem turistov (61) sa museli zabezpečiť až dva autobusy. Fantasticky krásne počasie zvýraznilo krásu Vysokých Tatier. Unavení ale spokojní turisti sa vrátili domov v nočných hodinách.

Ing. Jozef Remo, predseda ZO

Ladecké zvesti č. 6

Ostatné číslo Ladeckých zvestí v roku 2014 vyjde 12. decembra 2014.

Okrem trvalých rubrik v ňom nájdete podrobné výsledky volieb poslancov a starostu miestnej samosprávy, výsledky 16. ročníka Koyšových Ladiec a časť venujeme 125. výročiu vzniku Cementárne v Ladcoch.

Pietna spomienka na obeť prvej svetovej vojny

Dňa 25. júla 2014 sa pri pamätníku obetí 1. svetovej vojny na cintoríne v Ladcoch konala malá slávnosť – spomienka občanov na túto tragickú udalosť, ktorá pred sto rokmi strhla do vojenského konfliktu takmer celý svet. Obecná samospráva stretnutie organizovala z úcty k 40 obetiam z Ladiec a 8 obetiam z vtedajšej obce Tunežice. Aj keď sa to stalo pred sto rokmi, padlí mladí muži majú v obci svojich príbuzných. Ich krutá a nezmyselná smrť by sa nemala nikdy opakovať.

Na slávnosti, pri ktorej k pamätníku položili veniec, sa zúčastnilo do dvadsať občanov. Dôstojný rámec spomienke dala duchová hudba Ladčanka, ktorá popri štátnej hymne zahrála aj iné hymnické skladby.

Ing. arch. Ján Remo

Z matriky obce

Narodené deti

Sebastián Straka
Filip Faturík
Sabina Kárniková
Leon Kandráč
Sebastián Belobrad
Martin Baláž
Matúš Holíček
Tomáš Babečka

Novonarodeným deťom prajeme zdravé a šťastné detstvo. Rodičom blahoželáme.

Zomreli:

Július Kluka (51 r.)
Milan Jablonka (75)
Pavel Maršovský (75)
Marta Malachová (82)
Silvia Holíčková (80)

Smútime nad stratou spoluobčanov. Pozostalým vyslovujeme sústrasť.

Jubileá

85 rokov

Mária Koyšová (7.10.1929)
Václava Dezortová (21.11.1929)
Mikuláš Strhák (9.12.1929)

80 rokov

Mária Uričková – Tun. (24.10.1934)
Rudolf Fedor (10.11.1934)
Otilia Faturová (1.12.1934)
Vincent Zahradník (2.12.1934)

60. výročie sobáša

Ondrej Zahradník a Jozefína, rod. Košíková (27.11.1954)

50. výročie sobáša

Emil Bračik a Mária, rod. Huňáčková (7.11.1964)

25. výročie sobáša

Ján Janco a Jarmila, rod. Beňová (7.10.1989)

Jubilantom v ďalších rokoch života želáme zdravie, spokojnosť a porozumenie.

Úspešný priebeh stavby kostola

Stav: koniec septembra 2014

Stavba Rímskokatolíckeho kostola v Ladcoch napreduje aj napriek nie zrovna najpriaznivejšiemu počasiu.

Momentálne sa pracuje na železobetónových stenách hlavnej lode kostola a na stropnej doske chórusu.

Prístavbová časť, v ktorej budú pomocné priestory prevádzky kostola je už v hrubej stavbe vymurovaná z tehlových tvárnic a v súčasnosti sa nad ňou ide robiť železobetónový strop. Základné obrisy kostola sa začínajú jasne vynárať nad okolitým terénom a divák si môže postupne vytvárať reálny obraz o pôdorysovej veľkosti kostola.

Verím, že do zimy sa bude silueta hlavnej lode jasne vynárať v priestore Záhradnej ulice.

Ideálne by bolo, keby sa do zimy zastřešila hlavná loď. Stavbárom želám lepšie počasie a zdarný priebeh prác.

Ing. arch. Ján Remo

Zamestnávanie „poberateľov dávok v hmotnej núdzi“

V obci Ladce bolo k 1. júlu 2014 evidovaných 32 osôb, ktoré sú povinné v súlade so zákonom č. 417/2013 Z. z. odpracovať 32 hodín mesačne formou menších obecných služieb. Práce budú vykonávané 4 hodiny denne, 2 dni v týždni.

Z 32 povinných osôb nastúpilo iba 9 ľudí (3 ženy a 6 mužov). Obec Ladce uzatvorila s úradom práce písomnú dohodu, v súlade s ktorou zamestnáva týchto nezamestnaných občanov ako pomocné pracovné sily pri bežných prácach na území obce. To všetko pod dohľadom a vedení stálych zamestnancov pracovnej

skupiny obecného úradu a vedúceho skupiny Jozefa Daňu.

Napriek určitým výhradám a nedostatkom takéhoto riešenia problému dlhodobozamestnaných, pri-nieslo toto riešenie určité pozitíva. V prvom rade sa štát zbavil tých poberačov dávok v hmotnej núdzi, ktorí ju v skutočnosti poberali neopodstatnene a na druhej strane tí dlhodobozamestnaní, ktorí si nedokázali nájsť prácu, si majú možnosť udržať dávku v hmotnej núdzi ako i pracovné návyky.

Ing. arch. Ján Remo

Obecné zastupiteľstvo aj o voľbách

Ladčianske obecné zastupiteľstvo v lete zasadalo trikrát. 31. júla 2014 sa schôdza konala za prítomnosti 7 poslancov, ktorí vzali na vedomie:

Žiadosť o náhradu nákladov na odstránenie škody následkom zatekania podzemnej vody do suterénu bytového domu č. 142 na ulici Záhradná v Ladcoch. Žiadosť bude opätovne prejednaná po obhliadke a stanovisku právneho zástupcu obce.

Žiadosť o dlhodobý prenájom pozemku pre vybudovanie dreveného prístrešku pre osobné auto pri bytovom dome č. 142 na ulici Záhradná v Ladcoch. Žiadosť bude opätovne prejednaná po upresnení miesta umiestnenia prístrešku a po vyjadrení sa ostatných spoluvlastníkov z bytového domu.

Dodatok č. 1/2014 k Zmluve o nájme lesných pozemkov č. 5057/08/Nn/2011 zo dňa 27.3.2001 uzavretej medzi zmluvnými stranami Obec Ladce a Lesy SR š.p., OZ Pov. Bystrica so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica. Dodatok bude opätovne predložený na schválenie po upresnení podmienok nájmu a overení plánu ťažby na obdobie uvedené v dodatku.

Obecné zastupiteľstvo schválilo výkon funkcie starostu pre funkčné obdobie rokov 2014 – 2018.

Poslanci schválili volebné obvody pre komunálne voľby. (Uverejňujeme na 1. strane tohto čísla Ladeckých zvestí.)

Ďalej zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2014 o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a zneškodňovania obsahu žump na území obce Ladce.

Rovnako schválili aj VZN č. 2/2014 – školský zákon.

Hlavný kontrolór obce predložil plán práce na 2. polrok 2014, ktorý poslanci schválili.

Obecné zastupiteľstvo schválilo stavbu turistického chodníka na pozemkoch obce na hore Butkov. Stavbu bude realizovať a financovať Považská cementáreň, a.s.

Ďalšie zasadanie obecného zastupiteľstva sa konalo 27. augusta 2014, na ktorom sa zúčastnilo 7 poslancov. Zastupiteľstvo schválilo návrh na úpravu rozpočtu č. 8 na rok 2014. Schôdza obecného zastupiteľstva 9. septembra 2014 zrušila uznesenie č. 40 z 31. júla 2014 o počte volebných obvodov a počte poslancov v nich a stanovila nové počty poslancov v jednotlivých obvodoch.

Vybudujú turistický chodník k pamätníku

Vedenie Považskej cementárne, a.s. sa rozhodlo k pamätníku Jána Pavla II. na Butkove vybudovať 1 200 metrový chodník, ktorý povedie od chaty Muflón až po miesto, kde sa pamätník nachádza.

Chodník už vlastne jestvuje. Jeho stupeň obtiažnosti je však značný a preto jeho rozšírenie, spevnenie a vybudovanie odpočívadiel a informačných tabúl príde všetkým obdivovateľom prírody a pamätníka vhod. Vďační budú najmä starší občania, ktorí si terajší prístup po chodníku netrúfajú zdolať.

Obecné zastupiteľstvo s vybudovaním chodníka v réžii Považskej cementárne, a.s. na pozemku obce súhlasilo. Termín odovzdania stanovili na prvú polovicu roka 2015.

125

Jeden a štvrt' storočia

Oneskorená priemyselná revolúcia, ktorá vstúpila do Uhorska aj na Slovensko až v druhej polovici 19. storočia, znamenala ekonomický i kultúrno-spoločenský pohyb aj na strednom Považí. Splnila sa aj základná podmienka jestvovania priemyslu – železničná doprava, keď v roku 1883 spojili koľajnice Trenčín so Žilinou.

Dobu pochopil aj vienský podnikateľ Adolf Schenk, majiteľ Košeckého panstva – včítane Ladiec a v nich vrchu Butkov s obrovskými zásobami kvalitného vápenca. Vtedajší enormný dopyt po stavebných hmotách, najmä cementu, ho inšpiroval postaviť v Ladcoch prvú cementáreň v Hornom Uhorsku – teda na Slovensku.

Výstavba a začiatok výroby

Dňa 25. júna 1889 sa na pozemkoch baróna Adolfa Schenka obdivuhodným tempom začala výstavba cementárne. Robotníci a odborníci z Ladiec a okolia i z cudziny rýchlo a kvalitne zvládli stavebné práce. Železnica až na fabričnú vlečku privádzala stavebný materiál a temer súčasne aj stroje – technologické a energetické zariadenia. Výstavba vyvrcholila začiatkom nasledujúceho roka a Lédeczer portland zementfabrick des Adolf von Schenk – Lédecz začala 9. februára 1890 vyrábať prvý cement. V tomto roku ho vyrobili 2 367 ton. Bol kvalitný a ihneď sa rozpredal. Majiteľ si na svoje konto pripísal 70 000 zlatých, čo pravda bolo ďaleko od sumy 941 414 zlatých, znamenajúcich náklady na výstavbu cementárne.

V roku 1909, keď železnica zdvojkolajnila, pribudli v cementárni vlečky a na podnet vedenia fabriky sa v roku 1912 stali Ladce železničnou stanicou.

V roku 1896 vyrobili už 25 000 ton cementu a vyvážali ho do celého Uhorska i do Rakúska a na

Balkán.

Základom výroby a kvality cementu bola surovina z lomu Butkov (765 m nm). V tom čase bol 720 metrov dlhý, 136 m široký a stena merala 45 m. Na konci 19. storočia dodávali po dvojkilometrovej zväžnici 200 až 250 ton vápenca denne.

Vápenec putoval najskôr do sušiarne, drvil sa v surovej mlynici. V lisovni z materiálu vyrobili dva a pol kilové tehly, ktoré sa vypaľovali v etážových šachtových peciach. Ich počet sa riadil dopytom na cement. V roku 1896 ich bolo šesť. Pracovné pomery sa veľmi nelíšili od ostatných vtedajších priemyselných podnikov. V roku 1895 mala cementáreň 500 zamestnancov. Boli medzi nimi aj odborní pracovníci z Poľska, Srbska, Slovinska. Pre nich dal A. Schenk postaviť byty pre 52 rodín – kolónie a kantínu, pre slobodných ubytovanie priamo v závode. Zaručil im minimálnu mzdu 2,50 zlatých na deň (domáci robotníci o zlatku menej), poskytol im drevo a petrolej zadarmo.

rakúsko-uhorských korún.

Počas prvej svetovej vojny (1914 – 1918) vyrobili v Ladeckej cementárni 178 000 ton cementu, ktorý sa vo veľkej miere využil na stavbu pevností. V tejto vojne padlo 48 Ladčanov a Tunežičanov, z ktorých takmer polovica boli zamestnanci cementárne.

Obdobie Československej republiky (1918 – 1939) znamená veľký pokrok v technickom rozvoji, ale najmä zlepšenie technológie a organizácie výroby. Je to obdobie významných osobností, ktoré posunuli najmä kvalitu cementu dopredu. Pribudli aj nové modernejšie zariadenia: elektrická centrála s parnou turbínou, združené mlyny, štyri šachtové automatické pece, moderné silá, lanová zväžna dráha v lome atď.

Na technickom a technologickom rozvoji sa v tomto období podieľali inžinieri, z ktorých niektorí sa zaradili medzi najlepších cementárskych odborníkov v Európe. Medzi nimi Ing. Anton Koch, Ing. Albert Hausenschild, Ing. Andrej Bereczki, Dr. Ing. Dezider Steiner, Dr. Ing. Štefan Gottlieb, Dr. Ing. Viliam Figuš, Dr. Ing. Egon Szinger, Dr. Andrej Bokisch. Neskôr aj Ing. Ernest Winternitz.

Medzi významné diela tridsiatych rokov treba zaradiť postavenie továrne na výrobu hlinitanového cementu (1932). Vyrábala cement na báze maďarského bauxitu. Cement mal výborné vlastnosti, ale i vysokú cenu a slabšie sa predával. Z toho dôvodu sa v „bauxitke“ vyrábala striedavo cement a vápno. Výroba hlinitanového cementu sa skončila v roku 1950. V novom storočí sa zvyšoval tlak na množstvo vyrobeného cementu, čo dalo podnet na výstavbu nových cementární. Už v roku 1902 založenej Cementárni v Lietavskej Lúčke (v roku 1921 sa zlúčila s Cementárňou v Ladcoch) pribudla v rokoch 1928 – 1929 Cementáreň v Hornom Srní a v roku 1930 Česká union banka a Handlovské uholné bane založili Cementáreň v Stupave.

Druhá svetová vojna a problémy cementárov

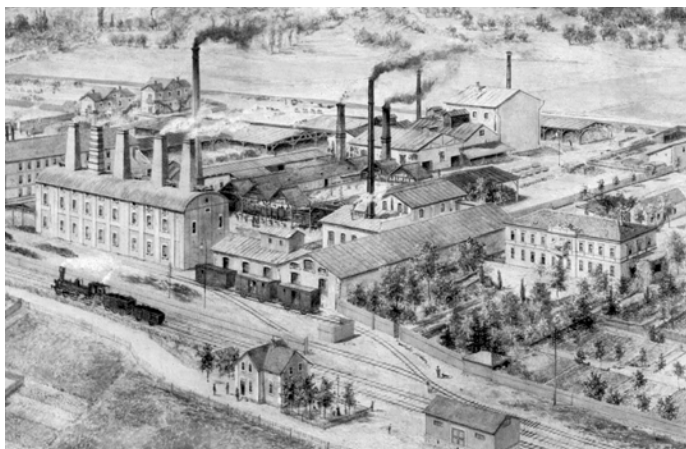
Zásah do výroby cementu v Ladcoch bol počas vojny drastický. Kým v roku 1938 vyrobili 91 000 ton, v roku 1940 len 32 tisíc a v roku 1941 len 36 tisíc. Počet zamestnancov klesol zo 600 na 400. Útlm nastal aj v technickom rozvoji.

Cementáreň Ladce a L. Lúčka (Slovcement) nemohli vyvážať cement do oblastí obsadených nacistickým Nemeckom. Nemecké úrady ich obviňovali, že sú neárijské podniky. Dôvod však bol najmä v snahe totálne ovládať aj priemysel stavebných hmôt, ako sa im to podarilo v prípade Stupavy a Horného Srnia. Až po porážke v Stalingrade, keď sa stavali opevnenia, bol aj „neárijský“ cement dobrý. V Ladcoch v roku 1943 vyrobili 110 570 ton

cementu.

Do cementárne v plnej miere zasiahol fašizmus. Úrady neustále vyžadovali rôzne zoznamy Židov, Čechov, Poliakov, Ukrajincov, ktoré mali slúžiť na ďalšie represálie. Aj protifašistický odboj vychádzal najčastejšie z cementárne a prenášal sa do obce.

Všetci poznáme tragédie, ktoré sa odohrali v decembri 1944 a v apríli 1945. Zo zavraždených židovských občanov v ladčianskych horách boli takmer všetci zamestnancami cementárne. Rovnako desať robotníkov z cementárskej výroby bolo medzi zastrelenými rukojemníkmi na nádvorí fabriky. Tak isto väčšina z 34 vypálených domov v Horných Ladcoch parila pracujúcim cementárne.

V novom storočí

Po smrti Adolfa Schenka (1895) sa menili majitelia cementárne. Od roku 1896 je majiteľkou Jeanette Putkammerová (Schenková) a jej dve deti Róbert a Valéria. Od roku 1906 už iba jej deti.

Základná zmena nastala v roku 1911, keď prestávajú byť majiteľmi členovia rodiny zakladateľa cementárne. Fabríku kupuje firma Žilinská účastinárska spoločnosť na výrobu cementu a vápna za sumu 1670 000

Prvý povojnový cement z Ladiec

Po skončení vojny dali Ladčania relatívne rýchlo cementáreň do prevádzkyschopného stavu. Pod vedením nového riaditeľa JUDr. Vojtecha Varhaníka vyšiel z fabriky prvý cement začiatkom júla 1945. Výroba sa postupne konsolidovala a v roku 1947 už vypravili z Ladeckej cementárne 170 000 ton cementu.

Koniec štyridsiatych a začiatok päťdesiatych rokov bol obdobím značných technických inovácií. Výrobné činnosti sa mechanizovali, väčšinou zariadeniami vyrobenými vlastnými silami. Základným pokrokom bol tzv. Stupavský mlyn, ale najmä lanovka spájajúca lom Butkov so závozom. V roku 1952 ju s problémami postavila rakúska firma.

Dňa 27. júla 1949 bola Ladecká cementáreň znárodnená a do podniku patrili Ladce – cementáreň, Ladce – bauxit, Ladce – vápenka, Rožňavské Mitice – vápenka.

V roku 1952 vystriedal na poste riaditeľa podniku JUDr. Varhaníka Teofil Haršáni.

Roky veľkých zmien

Šesťdesiate roky v cementárni možno nazvať aj ako roky rekonštrukcie. V skutočnosti to však bola náročná, komplikovaná i hektická výstavba úplne novej fabriky.

Prvé štúdiá z roku 1958 predpokladali koncepciu 6 prototypových pecí aj s určením nákladov na výstavbu. Ťažkosti spočívali v zložení suroviny. Pokus s ladčianskou surovinou v Hornom Srní (v rovnakých šachtových peciach ako sa mali postaviť v Ladcoch) nedopadol dobre. Rovnakého názoru na surovinu z Butkova a jej výpál v šachtových peciach boli aj odborníci z Karlovej univerzity v Prahe. Nadriadené orgány vtedy rekonštrukciu zastavili. Pokus s ladčianskou surovinou v rotačnej peci v Kráľovom Dvore skončil s výborným výsledkom a po zhodnotení aj inými odborníkmi sa rozhodlo pre rotačnú pec. Veľkú zásluhu na tom mal aj podnikový riaditeľ JUDr. Vojtech Varhaník, ktorý sa v roku 1962 do Ladiec vrátil.

Hlavným dodávateľom stavby bola Stavindustria Bratislava, hlavným dodávateľom a koordinátorom technológie Přerovské strojírný. Zainteresovaných bolo veľa domácich i zahraničných firiem.

Stavbu sprevádzalo mnoho problémov organizačných, technických i projekčných. Situáciu sťažovalo, že naďalej fungoval starý závod, čo sa darilo iba vďaka veľkej obetavosti vtedajších pracovníkov.

Novú cementáreň dali do prevádzky 5. februára 1969, v roku osemdesiateho výročia jej založenia. Vedenie podniku vtedy tvorili: JUDr. Vojtech Varhaník, podnikový riaditeľ, Jozef Pecháček, ekonomický námestník riaditeľa, Ing. Bohumír Zajac, výrobnotechnický námestník, Ľudovít Kučík, investičný námestník riaditeľa.

Ani roky po rekonštrukcii neboli ľahké. Problémy robili rôzne

nedorobky, najmä však starý závod, ktorý bolo treba zastaviť.

Nový závod v roku 1969 vyrobil 106 000 ton cementu a v roku 1970 už 306 000 ton. V tom roku sa stal novým podnikovým riaditeľom Ing. Ján Bačinský.

V roku 1972 prvýkrát prekročili projektovanú kapacitu, keď vyrobili 550 000 ton cementu. Na poste riaditeľa Ing. Bačinského vymenil Ing. Ladislav Bulik. V ďalších rokoch sa stáva štandardom výroba nad 600 000 ton cementu.

V roku 1977 dochádza opäť k zmene na poste riaditeľa, keď bol vymenovaný Ing. František Strakovič. Rok 1977 je aj rokom organizačných zmien. K Ladeckej cementárni sa pričlenila ako závod Cementáreň v Lietavskej Lúčke a odčlenila sa Vápenka Žirany.

Dňa 1. januára 1981 sa stáva Cementáreň v Ladcoch koncernovým podnikom s názvom Považská cementáreň Ladce.

Osemdesiate roky sú poznamenané snahou po ďalšej modernizácii, zvyšovaní kvality, bojom za znižovanie vypúšťaných emisií a šetrením paliva. Sem patrí aj začiatok spaľovania pneumatík (1982).

Adolf Schenk

pôvodca myšlienky a realizátor diela

Kto bol ten muž, ktorý sa odhodlal pred 125 rokmi zmeniť svoj život i život mnohých generácií občanov Ladiec a okolia, ktorý rozvlnil pokojné vody tichých roľníckych dedín a postavil cementáreň? Za 125 rokov si na zakladateľa prvej cementárne na Slovensku, Adolfa Schenka, málokto spomenul. Boli sme hrdí na prvenstvo vo výrobe portlandského cementu, na úspešnú výrobu v minulosti aj teraz. O pôvodcovi a realizátorovi myšlienky premeniť bohatstvo Butkova na vyhladávanú stavebnú hmotu sa toho vedelo, písalo a hovorilo málo a často nepresne.

Adolf Schenk sa narodil v roku 1838 vo Velkom Bečkeréte v Srbsku. Dňa 21. novembra 1871 sa oženil s barónkou Jeanette Popper von Podhragyi z Bytče. Tá dostala ako veno košecké panstvo včítane Ladiec a ladčianskeho kaštiela. Takto sa úspešný viedenský podnikateľ dostal do Ladiec. Barónsky titul dostal od cisára Františka Jozefa v roku 1883 za služby, ktoré poskytoval cisárskemu dvoru.

Adolf Schenk von Lédecz bol podnikateľsky v celom Rakúsko-Uhorsku veľmi aktívny. Z blízkosti Ladiec je to továreň na suchú destiláciu dreva v Košeci i účasť v podnikoch vo Viedni, Budapešti a nemeckom cementárskom priemysle.

Vo viedenských archívoch sa našlo niekoľko osobných údajov o jeho rodine. Dozvedeli sme sa, že mal bratranca Adolfa Rittera von Schenk, ktorý bol riaditeľom a najväčším podielníkom významnej viedenskej banky. Bratranec sa finančne veľmi podieľal na podnikateľských aktivitách Adolfa Schenka von Lédecz.

Adolf Schenk sa tešil veľmi krátko z postavenej cementárne. Dňa 23. novembra 1895 za tragických okolností zomrel (samovražda). Jeho manželka Jeanette sa už v roku 1897 vydala za pruského grófa Karla von Puttkammer. Po jeden a pol roku sa rozviedla, ale titul jej zostal. Žila striedavo vo Viedni a v ladčianskom kaštieli. Podnikateľsky bola činná – v roku 1910 dala v Ladcoch postaviť modernú vápenku. Zomrela v roku 1917, keď jej rok predtým vlak v Trenčianskej Teplej odrezal obe nohy.

So svojím manželom Adolfom Schenkom mali dve deti – syna Róberta Hermana narodeného vo Viedni v roku 1872. Figuroval ako spolumahajiteľ a prokurista cementárne. Po 1. svetovej vojne žil v Československu. Dcéra Valéria Schenková, narodená 1875, sa vydala za grófa Alexandra von Auersperga. Žila vo Viedni, kde aj roku 1945 zomrela. Zaujímavý život mala jej dcéra (Schenkova vnučka) Carolina. Trikrát bola vydatá – naposledy za syna vtedy najbohatšieho známeho človeka Louisa de Rothschilda.

Predstava o obci podľa kandidátov na starostu

Obce a mestá na Slovensku prežívajú neľahké časy. Najmä nedostatok financií vplýva na ich chod tak, že občania nemôžu byť spokojní na viacerých úsekoch. Nijako podstatne sa to nezmení ani v najbližšej budúcnosti, preto sa na ňu musíme dívať síce optimisticky, ale aj realisticky.

Uvedené texty jednotlivých kandidátov uverejňujeme nepozmenené i keď sú, čo do rozsahu úloh, maximalistické. Za obsah, štylistiku i reálnosť zodpovedajú teda autori – nie redakcia Ladeckých zvestí. Posúdiť to musia čitatelia – voliči.

Jaroslav Koyš, Ing. 43 r., technik, nezávislý kandidát

Vážení spoluobčania !

Môj život je veľmi podobný stovkám tých ladeckých. Žijem v Ladcoch 43 rokov. Tu som sa oženil a vychovávam dieťa. Absolvoval som VŠDS v Žiline a odvtedy pracujem v Považskej cementárni, a.s. Od roku 2006 som poslanec obecného zastupiteľstva a predseda finančnej komisie. Už 10 rokov som predsedom TJ Tatran Ladce.

Pri mojej práci som sa zoznámil s mnohými ľuďmi, ktorí úspešne realizujú projekty financované vládou SR alebo z eurofondov. Tieto vzťahy mi pomohli pri plnení doterajších cieľov a chcem ich ponúknuť pre pozitívne zmeny v obci.

Vďaka nim a mojej aktivite sa nám podarilo:

- vybudovať tribúny a posilňovňu, prestavať škvárové ihrisko TJ Tatran
- vybudovať multifunkčné ihrisko ZŠ
- získať financie na mimoškolské aktivity pre deti
- pomôcť vypracovať projekty pre ZŠ a MŠ

Aj sám za seba, aj zo strany vás – spoluobčanov, cítim potrebu zmeny v riadení našej obce a myslím si, že na zmeny dozrel čas:

- aby deti mali detstvo nielen na facebooku, ale prežili ho s kamarátmi v dedine,
- aby sa mladí nemuseli pozeráť na športoviská cez zamknutú bránu,
- aby sme sa nepotkávali na nedokončených chodníkoch,
- aby sme jasne vedeli kam idú naše dane,
- aby miestne poplatky nezvýhodňovali nepoctivých pred poctivými,
- aby sme nemali pocit, že dobre už bolo a obec necháva všetko chátrať,
- aby sme nestratili pamäť a hrdosť na svojich predkov a aby sme mohli s hrdosťou povedať, že v našej obci sa žije dobre.

Toto je, milí spoluobčania, niekoľko dôvodov, prečo som sa rozhodol kandidovať za starostu. A predkladám návrhy ako chcem tieto dôvody zrealizovať.

Financie

1. Znížiť vysokú zadlženosť a zvýšiť transparentnosť vynakladania finančných prostriedkov obce.

Kultúra a voľný čas

2. Zlepšiť spoluprácu s miestnymi organizáciami a organizovať s nimi aktivity pre občanov.
3. Zvyšovať kvalitu služieb v miestnej knižnici aj formou digitalizácie.
4. Vybudovať detské ihriská v Ladcoch, Horných Ladcoch a v Tunežiciach.
5. Využitím eurofondov prebudovať cestu pozdĺž kanála na cyklo - korčuliarsku trasu.

Školstvo a šport

6. Rozšíriť športový areál v ZŠ tak, aby slúžil nielen pre vyučovanie, ale aj pre občanov.
7. Zrekonštruovať budovy telocvične a jedálne.
8. Zatepliť budovy MŠ a dokončiť úpravy jej okolia.
9. Vyčleniť peniaze pre pedagógov a vedúcich krúžkov, ktorí sa venujú

deťom a mládeži mimo vyučovania.

10. Pomôcť rodinám s deťmi organizáciou denných táborov.

Zveľaďovanie obce

11. Udržiavať a zveľaďovať zeleň.
12. Zrekonštruovať a zlacniť verejnú osvetlenie, rozšíriť ho do Horných Ladiec a ku ZŠ, zvýšiť bezpečnosť chodcov osvetlením prechodov.
13. Opraviť cesty po dobudovaní kanalizácie a vodovodu a pešie chodníky v Ladcoch a do Tunežíc.
14. Zlepšiť stav cintorínov a ich okolia a začať prípravu na vybudovanie nového cintorína.
15. Zlacniť zber odpadu novým projektom separácie odpadov.

Poznám ladecké pomery, situáciu obce, poznám Vaše potreby a želania.

Sú to aj moje potreby, sú to aj moje želania a rád by som ich, vďaka Vášmu hlasu, aj naplnil.

Ľubomíra Porubčanová 53 r., matrikárka, nezávislá kandidátka

Vážení občania, chcem sa Vám v krátkosti predstaviť ako **nezávislá kandidátka**, ktorá chce kandidovať vo voľbách na post starostu obce Ladce pre volebné obdobie rokov 2014 – 2018.

Narodila som sa v Ladcoch a aj celý svoj doterajší život som prežila v Ladcoch. Určite väčšina občanov obce ma pozná, vzhľadom k tomu, že od roku 1992 pracujem ako referent na obecnom úrade. S prácou v oblasti samosprávy mám už 22 ročné skúsenosti. Okrem priestorov obecného úradu a úradných hodín, sa s Vami denne stretávam na ulici, v obchode, doma a vždy, keď bolo treba, som rada pomohla a poradila.

Štatistiky hovoria, že každý tretí občan nie je spokojný so svojim starostom. Každý občan – volič má isté predstavy, čo by mal starosta pre obec robiť, ale splniť predstavy a požiadavky všetkých, nie je ľahké. Som presvedčená o tom, že prvoradým cieľom starostu má byť zlepšenie života občanov obce, či už celkovým sociálnym a spoločenským rozvojom obce, ako aj starostou a zveľaďovaním majetku obce. Určite mi dáte za pravdu, že súčasnosť vôbec nie je naklonená rozvoju obcí a každá jedna zápasí s nedostatkom financií. Väčšina obcí tlačí pred sebou dlhy a zvyšné peniaze často stačia len na zabezpečenie „bežného chodu“. Robiť niečo na úkor neustáleho zvyšovania daní, poplatkov od občanov a zadlžovania sa v bankách, sa nedá. Prísun financií zo štátneho rozpočtu je z roka na rok nižší, aj keď štát vždy sľubuje, že „už tento rok“ to bude lepšie a obec dostane viac. No realita je už potom iná a na každom jednom zasadnutí obecného zastupiteľstva sa rieši ten istý problém, čo treba prioritne urobiť a kde na to zobrať peniaze.

Mnohí mladí ľudia by povedali, že treba čerpať eurofondy. Áno, samozrejme je to veľmi dôležitý nástroj rozvoja obce a treba ho využívať, ale aj tu si treba určiť priority a nesnažiť sa podporovať také projekty a činnosti, ktoré pre obyvateľov budú mať len čiastočný a krátkodobý úžitok. Treba si uvedomiť, že každý jeden projekt musí byť spolufinancovaný zo zdrojov obce v minimálnej výške 5 % z celkových výdavkov, zároveň niečo stojí (a nemálo) aj vypracovanie a napísanie takéhoto projektu a v neposlednom rade sú tu výdavky, ktoré nemusia byť zo strany kontrolných orgánov uznané za oprávnené. Vo väčšine prípadov si na tieto výdavky musí obec zobrať úver od banky, a preto pri využívaní týchto prostriedkov chcem byť rozvážna.

Nechcem Vám teraz nasľubovať nové cesty, detské ihriská, nové obchody, penzióne a podobne, pretože všetko závisí od toho, s akými finančnými prostriedkami bude môcť obec disponovať a ako rýchlo sa vyrovná so záväzkami, ktoré v súčasnosti má.

Som presvedčená o tom, že sľubiť sa má iba to, čo je reálne a čo je možné splniť! Ako kandidátka na starostku obce Ladce, teda nepôjdem cestou sľubovania všetkého „možného aj nemožného“, a preto dám Vám voľičom – občanom len jeden sľub a to, že **urobím všetko preto, aby sa Vám – Vám v obci žilo lepšie.**

Ján Remo, Ing. arch. 61 r., architekt, Strana demokratického Slovenska

Vážení spoluobčania!

Uplynulé obdobie by som charakterizoval jednou vetou: „Život obecnej samosprávy v období hospodárskej krízy.“

Pred 4 rokmi som svoj volebný program zamerlal na spôsob, ako zabezpe-

čít rozvoj obce zo zdrojov mimo rozpočet obce, pretože finančná situácia vzhľadom na hospodársku krízu bola najhoršia za celé obdobie od fungovania obecnej samosprávy na Slovensku. Napriek tomu sa nám darilo splácať dlh a uhrádzať aj neočakávané položky za právne služby. Ani raz sme nemuseli siahnúť na také drastické opatrenia ako vypínanie verejného osvetlenia alebo zanedbanie údržby obce.

Naopak, zrealizovalo sa množstvo významných stavieb, na ktoré sme dlho čakali a začala sa výstavba mnohých dlho pripravovaných stavieb. Dokončila sa revitalizácia námestia pred domom kultúry a následné odstránenie starého betónového plota, čím sa kultúrny dom a obecný úrad spojili so sídliskom do jedného urbanistického celku. Dokončil sa 16 bytový dom, k novej zástavbe rodinných domov za kaštielom sa dotiahol plyn a vodovod. V priestore pri materskej škole sa asanáciou starých a nevyužitelných domov vyčistil zaujímavý priestor pre spojovaciu komunikáciu medzi ulicou L. Štúra a hlavnou cestou, kde je aj parkovisko a vstup do areálu materskej školy. Vybudovala sa nová predajňa potravín a upravilo sa tam aj verejné priestranstvo. Okrem týchto veľkých vecí sme zrealizovali množstvo drobnejších, ale významných stavebných prác v základnej škole, materskej škole, v obecných budovách a inde na území obce.

Toto všetko svedčí o tom, že rozvoj obce sa nezastavil ani v čase finančnej krízy. Na základe týchto skúseností chcem postaviť aj koncepciu rozvoja obce v rokoch 2015 – 2018. Zámerne hovorím o koncepcii a nechcem rozprávať o množstve čiastkových úloh a drobných prác na území obce, ktoré treba vykonať a ktoré budeme postupne realizovať.

Koncepcia rozvoja obce Ladce je daná dvoma základnými piliermi. Vytváranie priestoru pre výstavbu bývania, či už individuálneho alebo bytového a dobudovanie centra obce. V platnom územnom pláne obce sú vyčlenené dostatočné plochy pre výstavbu individuálnej bytovej výstavby. Niektoré plochy sa v pripravovanej novelizácii územného plánu budú rozširovať, ako napríklad v lokalite pod Kalištom, na Podhorskej ceste a podobne. Treba však mať na zreteli, že všetky tieto pozemky sú v súkromnom vlastníctve a že je ich potrebné cestou developerskej spoločnosti alebo za pomoci obce pripraviť a zmeniť na stavebné pozemky.

Koncepcia centra sa úspešne rozvíja a ďalšie smerovanie by malo zahrnúť do širšieho centra obce aj kaštieľ a park. Tu však opäť narážame na súkromné vlastníctvo kaštiela a parku a osud týchto dôležitých objektov na území obce ako aj ich začlenenie do organizmu obce bude závisieť od budúceho majiteľa. Ja osobne vidím reálne využitie kaštiela prestavbou na bytový dom. Park by obec dokázala využiť a spravovať bez väčších problémov.

Obec Ladce má v súčasnosti dobre, a myslím si, aj dostatočne nastavený rozsah občianskej i duchovnej vybavenosti. Veľmi aktuálnym je v súčasnosti projekt energetickej optimalizácie materskej školy. Obec sa v súčasnosti uchádza o grant vo výške 200 000 eur z environmentálneho fondu. Z týchto peňazí bude celý obvodový plášť škôlky vrátane strechy zateplený a všetky okná a vstupné dvere vymenené za plastové. Týmto opatrením by obec mohla ušetriť až 50 % na vykurovaní materskej školy. Taktiež chceme dokončiť nové oplotenie celého areálu materskej škôlky.

Na záver, vážení občania, ešte jedno konštatovanie. Obecná komunita to sme my všetci občania Ladiec. Na každom z nás záleží, ako bude naša obec vyzeráť. Vedenie obce samozrejme má rozhodujúce prostriedky jej rozvoja vo svojich rukách. Popri tom, že rieši každodennú agendu, musí myslieť aj na budúcnosť. Vedenie obce musí mať predstavu o tom, akú obec chceme mať. Starosta a obecné zastupiteľstvo musí mať jasné a inšpiratívne vízie o tom, kam obec v jej rozvoji nasmerovať. Toto bola vždy moja prioritná myšlienka po všetky predchádzajúce volebné obdobia. Mať jasnú víziu rozvoja a túto víziu postupne systematicky, premyslene a pokojne naplňovať. Toto ponúkam aj na ďalšie volebné obdobie.

Martin Rolín

32 r., údržbár, nezávislý kandidát

Vážení spoluobčania, priatelia!

V nadchádzajúcich komunálnych voľbách kandidujem na funkciu starostu obce. K tomuto rozhodnutiu ma viedli problémy a skutočnosti, s ktorými sa ako občan obce Ladce dennodenne stretávam a vonkoncom mi nie sú ľahostajné.

Preto mojimi cieľmi na najbližšie volebné obdobie sú:

Zlepšiť komunikáciu obecného úradu s obyvateľmi obce, vypočuť si Vaše názory a podnety.

Udržať pracovnú skupinu, zakúpiť traktor s nadstavbami pre efektívnejšie hospodárenie a sebestačnosť.

Nainštalovanie kamerového systému v centre obce a pred kultúrnym domom.

Pre lepšie využitie veľkej sály KD pristavenie kuchyne a skladu.

Upraviť priestranstvo na cintorínoch v Ladcoch a Tunežiciach.

Zabezpečiť výsadbu zelene postupne v celej obci.

V spolupráci s vedením MŠ a ZŠ zvýšiť úroveň výchovnovzdelávacieho procesu.

Každoročne organizovať slávnosť uvítania novonarodených detí, posedenie s dôchodcami, zachovať a podporovať všetky akcie v spolupráci s kultúrnou komisiou.

Zrekonštruovať detské ihrisko pri fare.

Likvidácia čiernych skládok a efektívnejšie využívanie zberového dvora.

Rozvíjať spoluprácu s aktívnymi spoločenskými organizáciami a občianskymi združeniami v obci.

Podporovať a vytvárať priaznivé podmienky pre šport mládeže a všetkých občanov.

Upraviť terén na skalke v Horných Ladcoch a osadiť nové lavice.

Zabezpečiť opravu ciest a rekonštrukciu chodníka pri hlavnej ceste od pána Hudeca smerom na Hložu a chodníka od parku smerom do Tunežíc.

Čistiť potoky, aby nedochádzalo ku škodám na majetku ľudí a obce.

Pripraviť pozemky na výstavbu nových rodinných domov a chat.

Podporovať podnikateľské aktivity v obci, najmä tie, ktoré budú vytvárať nové pracovné miesta.

Získať investičné prostriedky na rekonštrukciu budovy materskej škôlky.

Vyčistiť a opraviť cestu od Drevopalu po pána Košťalika.

Rastislav Šepták, Ing.

46 r., predseda predstavenstva a.s., SMER – sociál-
na demokracia a Slovenská národná strana

Dobrý deň vážené dámy a páni.

Rád by som Vám predstavil môj program rozvoja Ladiec – Bytoviek, Dediny, Horných Ladiec a Tunežíc. Byť dobrým starostom chápem ako službu a povinnosť spolu s poslancami urobiť všetko v prospech celej obce. Jednou z najdôležitejších úloh, ktorú si kladiem na srdce, je **dobrá komunikácia s občanmi**. Som nositeľom nových pracovných metód. Obecný úrad pôjde príkladom. **Preferujem spravodlivý prístup ku každej časti Ladiec**, aby boli ľudia spokojní a necítili sa ostrčenými, lebo všade žije rovnaký obyvateľ, ktorý platí rovnaké dane. Chcem robiť **výjazzdové zasadnutia obecného zastupiteľstva**, aby všetci poslanci priamo na mieste videli, v akom stave sa konkrétna časť nachádza a od ľudí počuli, čo ich trápi a čo potrebujú. Nesľubujem nemožné napočkanie, ani zázraky do 3 dní! **Verím mojim skúsenostiam, pracovitosť a schopnosťam hľadať zodpovedné riešenia**. Ako v roku 1999, keď v našej škole havarovala uhoľná kotolňa. Hrozilo, že sa deti nebudú mať kde učiť. Vybavil som 1 milión korún na plynofikáciu školy, novú kotolňu a 1,6 milióna korún na plyn v obci. Dnes sa topíme v problémoch a dlhoch. **Ladce majú dlžobu 2 milióny Eur** (1,2 milióna Eur za Bednárika a 3 pôžičky spolu vo výške 825 tisíc Eur). Položme si otázku: „**Pomôže obci nezávislý starosta s riešením nahromadených problémov a takejto dlžoby?**“ Nie, nemožno. Všetko zostane tak ako je. Zmena môže prísť jedine s vedomosťami, praxou, dobrou orientáciou na úradoch v Bratislave a s vládnou podporou. **Toto prezentujem len ja**. Iba takto je možné presadiť naše projekty a bojovať o peniaze na rozvoj obce. **Táto činnosť v Ladcoch doteraz spala**. Nič sa nevybavilo a to si už viac nemôžeme dovoliť. Veľmi stručne ďalej uvádzam **najväčšie problémy Ladiec a spôsob, ako získať peniaze na ich riešenie** (viac si prečítajte na www.rastislavseptak.sk).

1. **Aktualizácia územného plánu obce z roku 2005** – po dôkladnej diskusii s občanmi Ladiec, Tunežíc a Horných Ladiec budú stanovené hlavné priority, strategické ciele, smerovanie, rozvoj a vízie do budúcnosti obce.

2. **Materská škola** – je **nutná úplná rekonštrukcia budov a celého areálu**, nová kotolňa, kuchyňa, práčovňa, telocvičňa, spoločenská miestnosť, interiér, oplotenie, zvýraznený prechod pre chodcov, radarové meranie rýchlosti, ktoré je nutné aj v **Tunežiciach** pri nadjazde. Projekt budem vybavovať cez programové vyhlásenie vlády a ministerstva školstva – otvorenie nultého ročníka pred nástupom do školy. Chcem riešiť aj toky financií v škôlke a zamestnancov, ktorí za posledných 10 rokov nedostali odmenu. Podľa mňa si ju zaslužia.

3. **Detské ihriská a šport** – ihriská majú byť dostupné všetkým na každodenné využitie. **Preto nebudú cez deň zamknuté!** Cez MAS Vršatec chcem **pri bytovkách, v dedine, Tunežiciach a Horných Ladcoch** vybudovať štyri nové detské ihriská, aby sa deti mali kde bezpečne hrať. **V Horných Ladcoch**, v spolupráci s Ing. Jožkom Mikušincem, chcem riešiť ihrisko pri zastávke a vytvoriť Občianske združenie pre správu Hliníka. **V Tunežiciach** treba podať pomocnú ruku futbalu, aby chalani mohli ďalej fungovať a vybudovať tribúnu. Futbal v Ladcoch potrebuje pozornosť, peniaze a podporu obce, aby mladí mali záujem a motiváciu hrať. Kvalitné zázemie, aby sme sa nemuseli hanbiť pred súpermi. Z programového vyhlásenia vlády chcem zabojsť **areál športu s multifunkčným ihriskom** (hádzaná, volejbal, basketbal, nohejbal, hokejbal, tenis, bedminton...). **Zďorážňujem, že budem podporovať športové aktivity detí, mladých aj starších, aby radšej naháňali loptu na ihriskách a športovali, ako sedeli doma za počítačom, v krčme alebo zháňali drogy!**

(dokončenie na 8. strane)

